

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

NO. 89

AMERICAN IN SPIRIT
LANGUAGE ONLY

CLEVELAND 3, O., TUESDAY MORNING, MAY 6, 1947

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

LETO XLIX—VOL. XLIX

DROBNE VESTI IZ SLOVENIJE

(Došle preko Trsta)

BRATCI MED SEBOJ. — Na Jesenicah so vse zadruge stlačile skupaj v novo zadrugo Naprozo. Tam so se vsedli k polni skledi razni zaslužni partizani, da se odpočijejo od svojih pohodov po gozdovih. Kot poroča "Lj. pr." so se dobro podstavili. Dva vodilna "nova" zadrugarja sta kar na debelo goljufala. Bila sta čisto prava partijca in partizana iz gozdov Vinko Rotar in Vinko Stravs. Pomagal je pri sleparijah neki Zorman. Kadar je hodil Rotar po kupcih v Belgrad si je zaračunal dnevnice tudi po 800 din. Kupčija pa je trajala tudi po štiri najst dni skupaj. Tako so celi partizani svoje rane na Jesenicah. Od ljudi, ki so jih komunisti vzgajali v gozdovih kaj boljšega tudi ni bilo pričakovati.

KAKO CVETE KORUPCIJA na "novem" polju "nove" Jugoslavije pripoveduje ista "Lj. Pr." tudi 20. marca, ko opisuje nekoga Kuneja iz Gorjan pri Rajhenburgu. Bil je tajnik krajevne odbora osvobodilne fronte. Po poročilu komunističnega lista je igral pod to krinko vasknega veljaka čisto po vzorcu Cankarjevega kralja na Betajnovi. Ko so pobirali žito, je poskrbel, da je dobila ljudska oblast vse, kar je zahtevala. Ni pa dal sam, ampak je pobral od drugih. Sam pa je skril 350 kg pšenice, pa še precej masti. Tudi prašiča ni oddal kot je Titov

NAGRADE SO DOBILI

Na prireditvi zadnje nedelje v cerkveni dvorani sv. Vida, ki jo je priredilo društvo Najsv. Imena, so dobili nagrade sledeči:

- \$500: Joe Retter, 6409 St. Clair Ave.
 - \$100: Louise Sterle, 6219 St. Clair Ave.
 - \$75: Shirley Sysak, 1395 E. 47 St.
 - Po \$50: Srovnosnik in Carole Rogel.
 - Po \$25: Mr. in Mrs. L. Novak, John Novak, Mary Rozic, Mary Rojc, Frank Skully, Jr.
 - Po \$10: M. Deželan, W. Frank, F. Kampo, Mary Jeraj, Mildred Habic, Veritočnik, Chas. Hamadt, F. Kotnik, John Muniza, in Martin Repar.
- Odbor za prireditve bo skrbel, da bo vsak teh omenjenih prejel v redu svojo nagrado.

Židovska organizacija zelo hvali sovjetske delegate pri Združenih narodih

Jeruzalem. — Irgun Zvai Leumi, podtalna židovska teroristična organizacija je potom radia pohvalila nastop sovjetskih delegatov pri skupščini Združenih narodov v New Yorku. Sovjeti so se namreč potegnili za žide, da naj se jih zasliši pred vso skupščino zaradi palestinskega vprašanja.

New York. — Skupščina Združenih narodov se je včeraj sporazumela v toliko, da bo židovska delegacija prinesla svoje težnje zaradi Palestine pred politični odsek skupščine in ne pred vso skupščino, kakor so zahtevali sovjetski delegati.

DAJ BRAT, DAJ SESTRA, SPOMNI SE BEGUNCEV S KAKIM DOLARJEM

RUSIJA NAPREDUJE KLJUB SOVRAŽNIKOM KOMUNIZMA

Moskva. — V Kremli so imeli banket, katerega se je udeležil Stalin, vsi člani politbiroja (14) in kakih 1.600 glavnih komunistov. Zunanji minister Molotov je napil Stalinu in izjavil, da Sovjetska zveza napreduje kljub vsem sovražnikom komunizma. Izrazil je upanje, da bo nova petletka uspeša.

Z delavske fronte

Youngstown, O. — Gradbena industrija tukaj počiva, ker je odšlo na stavko do 700 karpen-terjev. Zahtevajo \$2 na uro, do čim dobivajo zdaj po \$1.75.

Chicago. — V Chicago so šli na stavko delavci pri dveh glavnih mlekarinah, Bowmand in Dean Dairy. Vsled tega je bil ustavljen skoro ves dovoz mleka po mestu.

Cleveland, O. — Tukaj je zastavkalo kakih 400 selitvenih delavcev. Zahtevajo od podjetnikov 8 garantiranih ur dela na dan. Podjetniki jim ponujajo 4 garantirane ure na dan. Vsaka selitev po mestu je ustavljena. Pričakujejo pa vsak čas poravnano.

Delavci pri Fisher Body na Coit Rd. pripravljajo glasovanje za stavko. Zahtevajo mezdo po dnevni lestvi in ne od kosa.

Washington. — American Telephone & Telegraph Co. je izjavila, da bo premočila vladno sugestijo, da bi dala družba telefonskim uslužbencem \$5.14 na teden približka. Unija misli, da bo na podlagi tega prišlo do sporazuma.

V mestni zbornici sta bili stavljeni dve zelo važni resoluciji

V Clevelandski mestni zbornici sta staveli odbornika Kováčič in Pucel dve važni resoluciji. Odbornik Eddie Kováčič iz 23. varde je stavil resolucijo, da mesto dovoli skupini veteranov postaviti na ulice v promet 100 taksijev. Temu so se dozda upirale družbe taksijev.

Odbornik Eddie Pucel iz 10. varde je pa stavil resolucijo, da mestna zbornica zahteva od Pennsylvanske železniške družbe, da podre sedanji zastareli Union kolodvor pri jezeru in postavi na njegovo mesto moderno poslopje. Sedanje poslopje, je rekel Pucel, niti ne služi več svojemu namenu, niti ni v poseben krasen mestu, ki hoče oplešati jezersko obalo.

Bogat klavničar je bil obsojen

Chicago. — Samuel Chapman, načelnik Empire Packing Co., je bil obsojen na eno leto in en dan zapora in v \$10.000 globe, ker je leta 1943 zamolčal \$193,319 za dohodninske davke.

Materinski dan je vsa njena zasluga

West Chester, Pa. — Anna M. Jarvis, ki je ustanovila Materinski dan, je oni dan praznovala svoj 83. rojstni dan. Nahaja se zdaj v Marshall sanatoriju slepa, gluha in priklenjena na posteljo.

Plina bo tudi drugo zimo primanjkovalo, trdi vlada

Vzrok je, ker ni mogoče napraviti dovolj cevi za dobavo plina

Washington. — Federalna komisija zatrjuje, da bo naravnega plina tudi prihodnje zimo primanjkovalo, kakor ga je zadnje. Glavni vzrok temu je, ker ni mogoče napraviti dovolj jeklenih cevi, po katerih bi se dobavljalo plin. In preteklo bo še mnogo mesecev, predno bo mogoče napraviti dovolj cevi, trdi komisija.

Večinoma vsa večja industrijska mesta v Ohio, zapadni Pennsylvaniji, New York, zapadni Maryland in West Virginiji morajo biti pripravljena za močno restrikcijo pri rabi naravnega plina, poroča komisija. Pomanjkanje naravnega plina se bo čutilo vse od Skalnatega gorovja do države New York.

Za državo Colorado je pa nekaj bolj veselih novic. Colorado Interstate Gas Co. bo napeljala skoro gotovo cevi od Kansasa do Denverja, kar bo dalo več plina za Denver, Colorado Springs, Pueblo, Boulder in Fort Collins, ter za Cheyenne, Wyoming.

Mesta v Nebraski, Iowa, So. Dakota in Minnesota tudi lahko pričakujejo pomanjkanje plina prihodnje zimo.

Natural Gas Pipeline Co. namerjava zvišati dobavo plina za 30 odstotkov, kar bo pomenilo več plina za Chicago in okolice ter za nekaj mest v severnem Illinoisu in Indiani.

V prošlem februarju so zaznamovali do 500.000.000 kubičnih čevljev pomanjkanja plina na dan.

NA TELEFONSKO UNJO ČAKATA CIO in AFL

Washington. — Obe, ALF in CIO čakata na samostojno telefonsko unijo, ki vodi ob tem času stavko v Ameriki. Ker u-nija nimajo denarja, jo podpirati obe močni uniji. Ako telefonska unija ne bo dobila vsaj \$6 na teden približka, dočim zahteva \$12, bo lahek plen za AFL ali CIO.

Izkušeni delavski voditelji trdijo, da je Beirne, predsednik telefonske unije, vprašal za preveč in prezgodaj.

Kot znano je John L. Lewis, predsednik premogarske unije, oni dan izročil ček za \$100.000 v podporo telefonski uniji. Namen je: snubitev za pristop k AFL.

NAM JE TUKAJ DOBRO, ZATO SE PRI VSAKI PRILIKI SPOMNI-MO NA BEGUNCE

PRAVIJO, DA NE BO DEŽJA DANES

Od zadnjih 35 dni smo imeli v Clevelandu in okolici 26 deževnih. To je skoro dvakrat toliko kot normalno. Prvih 5 dni v maju smo dobili že več dežja kot ga imamo normalno za ves mesec.

Vremenski urad trdi (toda ne pod prisego), da danes ne bo deževalo. Bo pa precej hladno in megleno. Čez dan bo kazal toplomer kakih 50 stopinj, proti večeru pa okrog 40.

SOVJETSKA VLADA VPRAŠA NAROD ZA NOVO POSOJLO

Moskva. — Sovjetska vlada je vprašala narod za drugo povojno posojilo v znesku 20.000.000.000 rubljev. S tem denarjem bo financirala novo petletko.

Prvo posojilo po vojni, za katerega je vprašala vlada lanskega maja v istem znesku, je bilo podpisano v enem tednu. Finančni minister Zverev trdi, da bo isto s tem posojilom, katerega bodo ljudje podpisali celo preko zahtevane kvote.

Kongres ima predlog, da dobe predsedniki po \$50.000 na leto

Washington. — Poslanec Bell iz Missourija je vložil predlog, ki določa \$50.000 na leto pokojnine za doslužene ameriške predsednike. Ako bo predlog sprejet, bo predsednik Truman prvi, ki bo deležen te pokojnine, kadar bo šel iz urada.

Za ta predlog se poganja še več drugih kongresnikov, ki upajo, da bo sprejet s tako veliko večino, da predsednik ne bo v zadregi, ko ga bo podpisal za postavno.

Kongresniki, ki se poganjajo za ta predlog, so mnenja, da se odstople predsednike Zed. držav ne sme pustiti na cesti, kadar do-služijo, ker vsi niso bogati, kakor sta bila, na primer, Roosevelt in Hoover. Predsednik Truman nima nobenega centa svojega premoženja.

Res je, da dobiva predsednik \$75.000 plače na leto, toda po odbitku dohodninskega davka in drugih izdatkov, ki jih ima vrhu uradnih izdatkov, mu preostane komaj kakih \$4.000 na leto za njegovo osebno uporabo.

Res je, da bivši ameriški predsednik lahko dobe službo, največ v tem smislu, da rabi kakor firma ali družba njegovo ime. Zato pa trdi poslanec Bell, naj bi se dalo odstople predsedniku dovolj denarnih sredstev iz vladne blagajne, da ne bo gledal za vsakdanji kruh, ko ni več predstavnik najbogatejše dežele na svetu.

Ameriški in sovjetski delegatje so se sprijeli radi Palestine

New York. — Pri skupščini združenih narodov so si skočili v lase ameriški in sovjetski delegatje zaradi pripustitve židovskih zastopnikov pri skupščini. Sovjetski delegat Gromikov je podprl predlog poljskih delegatov, da se pripusti židovske zastopnike na pričevanje.

Proti so se oglašili ameriški zastopniki, ki so trdili, da to zasledanje skupščine nima druge naloge, kot da izbere komisijo, ki bo v Palestini preučila položaj in jeseni poročala in priporočala nadaljno akcijo.

Kako bo celotna skupščina glasovala o tem se še ne ve. Slišajo pa se glasovi, da bo zmagala ameriška delegacija.

Industrijec Bata je bil obsojen

Praga. — Češko sodišče je obsodilo znanega veleindustrijca Bato na 15 let ječe, ker ni pomagal češkemu odporu za časa nemške okupacije. Bata je bil obsojen v odsotnosti, ker se nahaja v Braziliji, kjer ima izde-lovalnico obuvalec, kakor jih je imel pred vojno na Češkem in drugod po Evropi.

Senat Bricker navadno glasuje z manjšino, vse drugače dela Taft

Toda Bricker pravi, da mu je vseeno kje je večina, ker glasuje po vesti

Washington. — John W. Bricker, bivši ohijski guverner in leta 1944 podpredsedniški kandidat republikanske stranke, ima smolo v senatu. Glasuje navadno na tisti strani, ki je v manjšini.

Tako je glasoval, da se odseka od predsednikovega proračuna 6 milijonov. Večina je glasovala drugače in z njo tudi ohijski senator Taft.

Bricker je glasoval proti, da bi ostalo racioniranje sladkorja do 31. oktobra. Senat je glasoval z večino za, Taft tudi.

Bricker je glasoval proti apelu Trumanu, da bi se dalo Grčiji in Turčiji \$400.000.000. Senat je glasoval za in Taft tudi.

Bricker je glasoval proti imenovanju Davida Lillienthala za načelnika atomske komisije. Senat ga je odobril z večino. Taft je takrat glasoval z Brickerjem.

Bricker pravi, da mu je vseeno, če glasuje z večino ali manjšino, ker vedno glasuje po svoji vesti, da je tako najboljša za deželo.

NOVI GROBOVI

Alvina Perusek
Včeraj zjutraj ob 4:55 je umrla v Cleveland State bolnišnici Miss Alvina Perusek, stara 33 let. Stanovala je na 19312 Kewanee Ave. Rojena je bila v Clevelandu in je bila članica društva Marije Vnebo-vzete št. 103 ABZ. Tukaj zapu-šča štiri sestre: Mrs. Ann Pugel, Mrs. Mary Marsey, Mrs. Frances Putich in Vera, ter brate: Frank, George in Cyril. Mati ji je umrla leta 1913, oče pa 1917.

Pogreb bo v četrtek zjutraj ob 8:45 iz Svetkovega pogrebnege zavoda v cerkev sv. Pavla na Chardon Rd. ob 9:30 in na Kalvarijo.

Milica Badza
Danes zjutraj ob 1 je umrla Mrs. Milica Badza, stanujoča na 1963 Columbus Rd. Stara je bila 60 let. Tukaj zapu-šča soproga Nikolaja. Pogreb ima v oskrbi Grdinov pogrebni zavod. Čas pogreba še ni delo-čen.

Iz raznih naselbin

Benld. Ill. — Joseph Ravkar je bil 17. aprila pobit v premo-gorovu. Zdrobilo mu je prst na desni roki. — Justina Grua je bila 11. aprila odpeljana v bolni-šnico St. Louis Maternity. Ona je hčerka Vidmarjeve družine.

Duluth, Minn. — V bolnišnici St. Mary čaka operacije Fred Sušnik iz Chisholma. — Po osmih tednih zdravljenja v isti bolnišnici se je John Pregled vr-nil domov na Gilbert in enako-tudi John Grahek z Elyja. — V isti bolnišnici se nahaja Mrs. Shwaygar iz Towerja.

Waukegan, Ill. — Tony Kanci-lja ml., veteran zadnje svetovne vojne, je bil izvoljen za direktor-ja tujaknjega Slovenskega hra-nilnega in posojilnega društva za tri leta.

Eveleth, Minn. — Umrli je John Rahne, star 58 let, član društva 69. Zapu-šča dva sinova in hčer — žena mu je umrla pred šestimi leti. V tej naselbini je živel okrog 40 let.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Prevzem trgovine — Sestri Molly in Eleanor Skully, hčerki poznane Mrs. Frances Skully, ki so prej pre-bivali na 61. cesti, sta prevzeli Perkotovo konfekcijsko proda-jalno na 6304 St. Clair Ave. V zalogi bosta imeli razne šolske potrebščine, igrače, kartice, candy in vse drugo, kar spada v to stroko. Rojakom toplo pri-poročamo podjetje teh pridnih Slovenk.

Četrta obletnica — V sredo ob 7:45 bo darovana v cerkvi sv. Vida maša za po-kojnega Lovrenca Petkovšek ob priliki 4. obletnice njegove smrti.

Prijazen obisk — V spremstvu Joseph Ponik-varja, gl. predsednika SDZ, sta nas včeraj obiskala prijaza-na Mr. in Mrs. Louis Koprivec iz Denver, Colorado, kjer imava svojo gostilno. Prišla sta na obisk k Antonu Strahu, 1002 E. 63. St., ki je brat Mrs. Koprivec. Obiskala sta tudi Mrs. Frances Drobnič na Glass Ave. ter Mr. in Mrs. Grimišič na 123. cesti. Sem grede sta ob-iskala tudi svojo hčerko Rose, sedaj Mrs. Bearid, ki je diplo-mirana bolničarka v Louisia-ni. Včeraj sta odpotovala zo-pet proti Coloradu. Pred odho-dom pozdravljata vse sorodni-ke in prijatelje, katerim se prav lepo zahvaljujeta za pri-jazno postrežbo za časa njihuj bivanja tukaj. Seveda, naroči-la sta si tudi Ameriško Domo-vino zanaprej.

Vabilo na sejo — Društvo St. Clair Grove št. 93 WC bo imelo jutri ob 8 zve-čer svojo redno mesečno sejo v SND na St. Clair Ave. Prosi-se velike udeležbe.

Strice išče — Frances Kočvar iz Zvirče vasi išče strice Franka in Joh-na Kočvar, ki sta nekje v Cleve-landu. Ako to čitata, ali če kdo drugi ve za njih naslov, naj sporoči na 6930 Hecker Ave.

Sestrično išče — Lazar Ivica roj. Arhar bi ra-da zvedela za naslov sestrične Ursule Drobnik. Piše naj ji na naslov: Lazar Ivica, Lager Liechtenstein, Judenburg, Aus-tria.

Na sejo — Podružnica št. 14 SZZ ima nocoj ob 7:30 važno sejo v SDD na Recher Ave. Po seji bo do-mača zabava.

K molitvi — Članstvo dr. sv. Cirila in Me-toda št. 191 KSKJ na pride no-coj ob 8 v Svetkov pogrebni za-vod, da se poslovijo od pok. ses-tre Mary Pugel.

Važna seja — Krožek št. 3 Progresivnih Slovenk bo imel sejo jutri ve-čer ob 7:30 v SDD na Recher Ave. Vse članile naj se udele-že.

Med AFL in CIO ne bo združitve

Washington. — Tukaj so bili pri posvetovanju voditelji unij AFL in CIO. Namen je bil, če bi se moglo spojiti obe uniji v eno. Po zaključenem posvetova-nju so voditelji izjavili, da ne mo-re priti do združitve. Obljubili so pa, da se bosta obe uniji bo-rili proti sprejemu protidelav-skih predlogov v kongresu.

AMERIŠKA DOMOVINA

(JAMES DEBEVO, Editor)
6117 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio
Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko na leto \$7.00; za Cleveland in Kanado po pošti na leto \$8.00.
Za Ameriko pol leta \$4.00; za Cleveland in Kanado po pošti pol leta \$4.50.
Za Ameriko četrt leta \$2.50; za Cleveland in Kanado po pošti četrt leta \$2.75.
Za Ameriko in okolice po razpisalcih: celo leto \$7.00, pol leta \$4.00, četrt leta \$2.50.
Posamezna številka stane 5 centov.

SUBSCRIPTION RATES:
United States \$7.00 per year; Cleveland and Canada by mail \$8.00 per year.
U. S. \$4.00 for 6 months; Cleveland and Canada by mail \$4.50 for 6 months.
U. S. \$2.50 for 3 months; Cleveland and Canada by mail \$2.75 for 3 months.
Cleveland and suburbs by Carrier \$7.00 per year, \$4.00 for 6 months, \$2.50 for 3 months.
Single copies 5 cents each.

Entered as second-class matter January 6th 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd 1879.

83 No. 89 Tues., May 6, 1947

Staro in novo

Viktor Kravčenko, sovjetski uradnik, ki je zapustil Stalina in napisal knjigo "Svoboda sem izbral," pripoveduje v tej knjigi tudi o vtisih, ki jih je napravil nemški napad leta 1941 na Rusijo. Pravi, da so šli v boj ne za Stalina, ampak v upanju, da se ga iznebi. V boj so šli v resnici za svojo domovino, za Rusijo. Tam na vzhodu blizu Kazana je Kravčenko v tistem času prenočeval pri kmetu in ta mu je ponavljal in ponavljal, da hoče novo Rusijo, da ne mara prisilnih kolhozov (prisilnih skupnih gospodarstev), da ne mara novih gospodarjev, kakor ni maral nekdanjih pod ruski carji. Noče več carja in starega tlačanstva, prav tako pa tudi noče "novih" gospodarjev in novega suženjstva. Ta kmet pa je ves pripravljen boriti se za res novo svobodno Rusijo.

Kdo se ne spomni pri tem na slovenskega kmeta, da na vsakega slovenskega človeka v starem kraju?

O, marsikaj je bilo slabega v stari Jugoslaviji in nihče na Slovenskem si ne želi več take stare jugoslovanske države. Proti kolikim napakam — da se miho izrazimo — te države se je borilo slovensko ljudstvo od prvega dne, ko se je znašlo v Jugoslaviji. Srbska nadvlada, ki je gospodarsko izrabljala slovenske bolj razvite kraje, ki je hotela Slovenca izenačiti z Makedoncem, ki je nasprotovala vsemu, kar je bilo res izrazito slovensko, ta nadvlada je našla odpor v vseh zavednih Slovencih. Vodila je ta odpor glavna politična skupina, Slovenska ljudska stranka. In spet borba za politično svobodo! Belgrad je hotel sam imeti vse vaje v svojih rokah. Posameznim pokrajnam so hoteli iz Belgrada odvzeti vsako samostojnost. Znani zastopnik te velesrbske in centralistične zamisli Svetozar Pribičević je izrazil to centralistično misel, ko je kot minister prosvete izjavil, da hoče voditi natanko, kdaj po celi državi postavljajo otroci piko na črko i. Balkanski centralizem je našel vso zaslonbo na dvoru. Kralj in klika okoli njega je držala v rokah tudi armado. Z njeno pomočjo se je iz teh centralističnih težej razvila kraljevska diktatura, totalitarni poskus s kraljem na čelu. Res je malo pred zadnjo vojno centralizem nekoliko popustil; prišlo je do sporazuma s Hrvati. Tudi diktatura srbstva se je omilila proti koncu. Toda iz zgoraj navedenih razlogov jugoslovansko ljudstvo ni moglo do polne demokracije in njenih svoboščin.

Tudi socialne krivice, ki jih povsod prinaša s seboj nebrzdana tekma neomejenega kapitalizma, so bile velike. Kmet in delavec na Slovenskem sta se po pravici pritoževala, da manjka socialne pravičnosti.

Marsikaj je tedaj bilo narobe v stari Jugoslaviji. Če bi bila vojna uničila te napake, gori našteje in še druge, bi pomenila velik napredek. Nihče si tedaj ne želi nazaj kake "stare" Jugoslavije, kot bi to rada vtepla v glavo komunističnim sopotnikom propaganda sedanjega režima. Ni ga Slovenca, ki ne bi živo čutil kako sovražen je bil belgrajski centralizem. Kdor slovensko čuti, si tedaj ne želi kake ponovne srbske nadvlade. Zato tudi ne more v slovensko čutečih srečih biti navdušenja za kralja in kako dvorno gospodo, ki je bila stebel srbstva in glavna ovira demokratskega razvoja. Če bi se kdaj prišlo do monarhije v Jugoslaviji, ne bi srbski kralj na Slovenskem užival posebne ljubezni. In kdo ne bi bil vesel, če bi zadnja vojna resnično odstranila vsake privilegije bogatejših in če bi upostavila res polno enakopravnost vseh, ne samo pred sodiščem, ampak tudi v socialnem in gospodarskem življenju.

Če in kolikor je tedaj zadnja vojna odstranila slabe strani nekdanje Jugoslavije, ji bi vsak Slovenec le hvalečeval. Starih napak stare Jugoslavije nihče ne mara. Kar se o tem piše je samo komunistična propaganda, ki jo more verjeti kak zaostal Sansovec ali kdor za vsakim gromom vidi reakcionarne strahove. Toda slovensko ljudstvo v starem kraju je v isti težavi kot kmet v Kravčenkovi knjigi. Ta ni maral starega tlačanstva pod carji, pa tudi ni maral novega suženjstva pod "novo" komunistično gospodo. Tako tudi Slovenci ne marajo nazaj starega, pa prav tako ne marajo novega — še slabšega.

Toliko pišejo komunistični listi o "novi" Jugoslaviji! Kaj naj bi bilo tam v resnici tisto novo? Res je odstranjen kralj, pa je na njegov prestol sedel Tito. Ta in njegova komunistična okolica vlada vse. Za seboj ima armado in policijo, s katero vse strahuje. Belgrajski centralizem kraljev se je samo spremenil v centralizem komunistične stranke. Novi ljudje namestu starih in nove krivice na mestu starih. Slovenski kmet in delavec delata, sadove njunega dela uživa "nova" gospoda, ki je sedla na nova uradna mesta in se vselila v kraljeve dvore. Ljudstvo je ostalo, gospodarji nad njim so se menjali. "Nova" demokracija je v tem, da ni več svobode tiska, govora, zborovanja. Samo, kdor je za vlado ene stranke uživa svobodo. Pa se še ta vedno boji, da ni dovolj zaveden, navdušen in vdan diktatorju. Sodišča pošilja-

jo dan za dnem nove "izdajalce" na morišče, špijon vohuni, za špijonom, nikoli ne zmanjka protidržavnih elementov, sumljivih prijateljev z Amerikanci ali Angleži. Strah je najvišji gospod Titovine. Verska svoboda je tako daleč, da redovniki ne smejo po samostanih sami poučevati svojih gojencev, ker da je vsa vzgoja po ustavi stvar države. Večerne maše ob nedeljah so postale v Ljubljani navada, ker goni novi režim ljudstvo čez dan na delo, da ne bi moglo praznovati Gospodovega dne.

In socialna pravičnost? Delavec je bil prej suženj posameznega kapitalista, danes je suženj države. Prvemu se je mogel zoperstaviti, drugemu se ne more. Kmet na drugi strani nije obupen boj proti "novi" državi za pravico do zemlje in do svobodnega razpolaganja s sadovi svoje lastne zemlje in svojega truda.

Vsa država pa občuti "nove" gospodarje najbolj po tem, da vsega manjka in da vsi stradajo. O, ne vsi! Oni na visokih mestih so preskrbljeni. Tisti, ki pišejo, kako je vse v Jugoslaviji lepo pod novim režimom, tisti niso lačni. Zanje, ki so novi privilegiranci, je vsega dovolj. Toda tisto ljudstvo, tista ogromna večina, ki ne trobi v rog komunistične stranke, ki bi zapomnila komunistično diktaturo predvsem po tem, da mu je novi režim prinesel nekaj novega, česar niso poznali doslej na Slovenskem namreč — lakoto.

Taka je "nova" Jugoslavija take so "nove" pridobitve. Ali more kdo reči, da smo podali napačno sliko razmer? Za nekatere je dobra ta "nova" Jugoslavija. Pa je teh izvoljenec iz komunistične stranke malo. Tudi stara Jugoslavija je bila prav dobra za nekatere. Pa je tudi tedaj bilo pre malo tistih, ki se jim je res dobro godilo. Ljudstvo tam doma, resnično ljudstvo namreč, ne mala komunistična manjšina, ki danes vihti bič nad narodom, to ljudstvo pa res hoče novo, svobodno, demokratično Slovenijo brez starih napak iz dni "stare" Jugoslavije in brez "nove" strahovlade komunistov. Po tolikem trpljenju je slovensko ljudstvo zaslužilo pravi mir in svobodo. Prepričani smo, da pade sedanje nasilje in pride dova srečnejša doba.

BESEDA IZ NARODA

Članicam Zveze Oltarnih društev

Cleveland, O. — Na sejah v januarju in zopet sedaj v mesecu aprilu je bilo sklenjeno, da bomo zopet romali v Lemont in sicer 16. avgusta, to je drugi dan po prazniku Matere božje. Važno pa je to: šle bomo na božjo pot, ne na kakšen izlet. Vsaka, ki ima dobro srce in pobožen namen bo razumela, da se vsa pot molit ali prepeva nabožne pesmi in vse naj veže prava sestrška ljubezen. Romajmo pod zastavo Kristusovo in v Marijinem varstvu.

Drage matere, častilke najsvetejšega zakramenta, ker je bilo lansko leto vozilo bolj slabo, bo pa letos toliko boljše, ker Mr. Walter ima letos nove buse in dobre voznike na razpolago, to so dobri katoliški možje in tudi naročniki Ave Marije, to mi je dobro znano. Katoličan podpira katoličana. Katera se je namenila, da bo šla, naj se zgodi vsaka pri svojem društvenem odboru, kjer bo dobila tudi vsa nadaljnja pojasnila.

Drugi sklep zadnje seje pa je, da se na dan sv. Rešnjega Telesa skupno udeležimo sv. obhajila. Mislite se sedaj na tisti dan in ne delajte praznih izgovorov. Pokažimo se, koliko nas je, ki smo pripravljene tudi nekaj žrtvovati za tistega, ki nas je ust-

varil in ki po očetovsko skrbi za nas. Da ne bo tudi nam treba nekoč očitati kot učencem, ki so pospali na Olski gori: niste mogli niti eno uro čuti z menoj. Nikar se ne izgovarjajte, da greste k sv. obhajilu lahko posamezno. Sestre, delajmo skupno, da bomo trdno v ljubezni povezane in še močnejše klicale: Hvaljeno in čiščeno naj vedno bo presveto Rešnje Telo. Ameriški domovini pa vsa čast, ki ji neustrašno bojuje boj z nasprotniki svete vere in pogumnost, pa na prste krivčin obklistkom. Bog te živi in vse, ki delajo za te. Z Bogom,

Anna Gliha.

Glas naših naročnikov

Little Falls, N. Y. — Uredništvo prosim, da mi oprostite, ker sem malo zaostala za naročnino, zato pa sedaj prilagam pošto nakaznico za naročnino za naprej. Prav lepo pozdravljam vse čitatelje Ameriške Domovine.

Jennie Cankar.

Waukegan, Ill. — Ker vidim, da mi bo naročnina za Ameriško Domovino kmalu potekla, pošiljam priloženo denar za eno leto naprej. List mi jako ugaja. Včasih se moram kar naglas smejeti, ko berem tisto lepo kolono "Če verjamete al"

keljčke in jih odvelela doli v vodo. Tam sta že čakala na naju gospod Fronc in Mr. Grdina. Ker nisem hotel, da bi kateri od njih začel namigavati na kakšne lenobe, ki se ne morejo skidati zjutraj s postelj, sem raje jaz povzel slavnostni nagovor: "Ali sta že naročila zajtrk?" "Nak, ga nista, čakala sva, da bomo šli vsi štirje skupaj k mizi. Kaj bodo za vsakega posebej mize rihtali?" je govoril naš glavni blagajnik.

"Torej le naglo v restavracijo, da se podpremo in da jim ne zmanjka," silim in stopim na čelo ekspedicije ter jo zmagovalno vodim v restavracijo, kjer smo predjšnji večer tako dobro mlatili.

Zopet smo imeli sitno delo, da bi si zmanjšali, kaj bi. Jaz sem gledal na levo stran jedilnega lista, kjer so bila natisnena tellesna dobra dela, naš glavni blagajnik, to sem dobro videl, je pa bolj gledal na desno stran, kjer so bile natisnane cene. Vsak po svoje, bi rekel. Ne vem kako je to, ampak meni ni bilo nikoli dosti do cen, se bolj ahtam na tva-

pa na." Kar čudim se, kje jih naš urednik pobira in da mu vse tako prav pride, saj še Bibličane poseka. Lepo pozdravljam vse čitatelje in čitateljice tega lista,

Mary Zar.

Chicago, Ill. — Naročnina mi je potekla marea meseca. Bil bi že poslal denar poprej, pa sem vedno čakal, da bo prišel kateri zastopnikov okrog, zato sem odlašal, pa tudi bolan sem bil zadnje čase in se je tako še dlje odvelelo. Priloženo prejmete naročnino za naprej. — Jaz sem prav zadovoljen z listom in prav težko bi ga sedaj pogrešal, ker imam dosti časa za branje, ker za drugo delo itak več nisem. Pozdravljeni,

Joseph Knaus.

ANTON JAMAR: "V miselnosti se nismo motili"

(Misti slovenskega begunca ob popevkih besedah za božič '46)

5.) Korošec — Natlačen

Pa tudi slovenski laični voditelji so opozarjali pred nevarnostmi našega časa in odpirali narodu oči. Tako je dr. Korošec kot aktivni minister za novo leto 1940 izrazil svoje najgloblje prepričanje o treh največjih sovražnikih za slovenski narod, ki so: framoniji, komunisti in "nadležni tuji," kakor je tedaj imenoval nemške hitlerjance, ki so kot turisti preplavljali našo deželo.

Za njim je tudi ljubljanski ban dr. Natlačen povzel v bankem svetu besedo o razdiralnem delu komunistov ter hotel onemogočiti v zgradku njih razdiralno delo, še preden bi moglo pogrnati strupen sad ... pa mu centralna vlada v Beogradu ni dovolila prirediti glavnih razdiralcev reda.

(Tako se je ob velikem odločnem ideološkem boju Cerkve proti brezbožstvu tudi politično predstavništvo slovenskega naroda odločilo proti komunizmu in se mu skušalo zoperstaviti s svojimi sredstvi in taktiko, ki niso sredstva in metode postavljavcev načelnih versko duhovnih smernic, pač pa taktika izvršilne politične oblasti.)

Koroševa politična prognoza se je uveljavila z vso usodno krutostjo: po framonoskem udaru leta 1941, ki je Jugoslavijo vrgel prezgodaj v katastrofo v njeno in zaveznikov škodo, sta zahajala kot apokaliptična jezdeca Slovenijo najprej "nadležni tuje" — nacizem obenem z njim pa in potem krvavi komunizem.

In ob tej usodni katastrofi smo imeli Slovenci budne oči toda evropski in ameriški svet izvede našega območja je vse "pre-

šli o Zaverlovem štetu, ki je lahko ustavljal voz, naložen s krelji. Z vsako roko je prijel za eno kolo in ga držal, kot bi ga zažaljal. In ob drugi priliki, ko je bil slučajno nekaj slabše volje, je vzel v roke tram in z njim v vsako okno nekoliko potrkal skozi doli po vasi. Seveda, ampak zato je moral imeti pa košto, vam rečem, že od mladosti. Da boste vedeli, kako smo pri nas že v mladih letih gledali na košto, naj vam služi to le. Pri Brežih je služil Uletov Tone za pastirja. Brezka, uhrna kot je bila, je Tonetu nekoč, ko je gnil živino v gmajno, odrezala precej nedolžno šnito kruha.

Tone ni rekel nobene besede, ker se ni hotel zameriti. Ampak ko je stopal za kravami doli po vasi, je držal tisto šnito kruha pred očmi in gledal skozi njo v sonce. Meniševke so se zgledvale in obirale Brezko, da nikdar tega, ki fanta strada. Blažona v Mica, ki je imela opaldo koncem vasi, je Brezko obrala do samih kosti in nekoč ji je celo v obraz vrgla, da ji bo tista tenka šnita kruha na duši gorela.

Ampak pomagalo pa je, vam rečem. Poslej je dobil Tone tak kos kruha, da mu je roka omahovala. Ampak o božiču so se pa razšli. Če mi ne verjamete, pa stopite ob priliki v Lorain in sami vprašajte Toneta, če sem prav govoril ali ne. Aha, vodo nam že nesejo iz kuhinje. Če je kateri hudo žejen, mu mojo iz srca rad odstopim. Jaz se ravnam po pametnem nasvetu prijatelja Jima, ki me vedno uči in dopoveduje: "Jack, le počasi z vodo. V Ameriki je treba vodo plačati in še draga je."

Skrival pa ga je komunizem, ki se je pojavil med okupacijo v obliki OF, pod lepo masko "narodnega osvobodjenja." Toda le notranje, resnično prebujeno ljudstvo, je moglo sprevetiti, da se za to masko skriva resnični, pravi, brezbožni komunizem, pred katerim so Slovence svarili že sto let njihovi voditelji in prijatelji; katerega so napovedali največ misleci in javni delavci med njimi in med katerimi so iz papeških okrožnic videli njegovo pravo podobo: kri in nasilje, da se "prevrne ves družabni red in porušijo temelji krščanske družbe." Papež sam jih je svaril pred krinkami in zvijačami, pod katerimi prihaja ta "najhujši sovražnik Cerkve, voden iz Moskve" med narode; (Dolje na 3. strani)

Priznanje ob 30 letnici zveste službe Lovrencu Zupanciču

Zadnji mesec je praznoval naš rojak LOVRENC ZUPANČIČ 30 letnico, odkar zastopa največjo življensko zavarovalnico Metropolitan.

V teh dolgih letih je kot pošten zastopnik pomagal stoterim rojakom in kot tak olajšal trpljenje marsikatero družino, kateri je smrt pobrala glavarja. Brez Zupanciča bi skoro dejali, naš St. Clair skoro ne bi bil St. Clair.

Poleg svojega poklica se je Lovrenc Zupancič vedno pošteno udeleževal pri naših kulturnih in verskih ustanovah. Že več let je predsednik cerkvenega odbora fare sv. Vida.

Lovrenc Zupancič se je rodil 7. maja 1892 (Happy birthday, Lovrenc! Op. ured.) v vasi Zalna pri Višnji gori. V Ameriko je prišel leta 1909. Za Metropolitan zavarovalnico je prišel delati 16. aprila 1917. Družina stanuje na 65288 Schaefer Ave.

Kolegi so priredili Zupanciču prijetno zakusko in mu poklonili tudi primeren spomenik. Poleg višjih uradnikov družbe so s svojo navzočnostjo počastili Zupanciča tudi sledeči, ki jih kaže gornja slika od leva na desno: Rt. Rev. Msgr. B. J. Ponikvar, slavljeneec Lovrenc Zupancič, ravnatelj M. Ritchie in bivši guverner Frank J. Lausche. — Slavje se je vršilo v hotelu Belmont.

dolgo spal ...

III. S kolom in pod masko

Ko je framonstvo sprožilo kamen v prepad, je nad Slovenci zadivjal nemški nacizem z vso svojo ostopostjo in zopet — v skladu s svojo brezbožnostjo udaril — po Cerkvi in duhovnikih. Sam Hitler je prišel v Celovec in govoril svojim najvišjim uradnikom za okupirano ozemlje o uničenju slovenskega naroda, o progono duhovnikov, ki jih zmerja s "Pfaffe," še posebej pa poučarji "die klerikale Partei muss ausgerottet werden!" to je: dosledno je treba uničiti vsak vpliv Cerkve in duhovnikov na javno življenje. In začelo se je nasilno preseljevanje najvplivnejših Slovencev, predvsem vernih katoličanov, v Srbijo ter izgon ogromne večine duhovnikov na Hrvaško in sploh izven meje novega ozemlja. Zaplenili so vsa njihova premoženja. Zaplenili škofijska posestva (Gornji grad, Gorjane). Zaplenili so verski zaklad vse škofije, uničili zavod z vsem njegovim knjižnim bo-

gastvom v veliko škodo slovenske katoliške kulture in katoliške duhovniške bodočnosti. Prepoved slovenskih pridig in petja ni grozila samo z narodnim potujevanjem, temveč tudi z versko mlačnostjo. ... Tako je nacizem pokazal tudi svoje, brezbožno lice ter udaril s kolom, ...

Skrival pa ga je komunizem, ki se je pojavil med okupacijo v obliki OF, pod lepo masko "narodnega osvobodjenja." Toda le notranje, resnično prebujeno ljudstvo, je moglo sprevetiti, da se za to masko skriva resnični, pravi, brezbožni komunizem, pred katerim so Slovence svarili že sto let njihovi voditelji in prijatelji; katerega so napovedali največ misleci in javni delavci med njimi in med katerimi so iz papeških okrožnic videli njegovo pravo podobo: kri in nasilje, da se "prevrne ves družabni red in porušijo temelji krščanske družbe." Papež sam jih je svaril pred krinkami in zvijačami, pod katerimi prihaja ta "najhujši sovražnik Cerkve, voden iz Moskve" med narode; (Dolje na 3. strani)

"Zato, ker je pač osel!" sem ji mpovedal bridko resnico.

Miklova lipa

ZGODOVINSKA POVEST

"Kaj? ... Meni najboljšemu svojem prijatelju pa ne boš zaupal?"

"No, no, kar molči! Vse ti povem, saj se ne bojim nikogar!"

Cviter zopet pije, potem pa reče, ko je pomenljivo z očmi pomežiknil:

"Prijateljček, jaz sem zdaj velik gospod!"

Huber ga premeri zdaj z očmi od nog do glave, potem pa pripomni smeje se:

"Videti baš ni!"

"Pa sem vendar! Pomisli, nekaj dni sem že vojskovodja."

"Oho!" vzkligne nekoliko osupel Huber. Koliko pa jih imaš pod seboj? Dvanajst, ali več? ...

"Ali ti misliš, da sem kak hajduk, kaj ne? Ne, prijatelj, ne! Prav pravi vojskovodja sem in imam jih nekoliko tisoč za sabo!"

Huber ga začne gledati začuden, kakor bi dvomil, je li pri zdravi pameti. Cviter, to opazivši, se zasmeje na glas in reče:

"Čudna ta, kaj? ... Ne boš je iztuhla, če si še tako belš glavo!"

"Potem pa govori človeški in ne jezi me!" zahteva Huber.

"Ko pa ne vem, kake vrste človek si. Lahko bi mi napravil kake sitnosti! ..."

"Beži, beži!" odvrne nestrpno Huber. "Saj me vendar poznaš in veš, da sem pripravil za vsako malopridnost! ..."

"Baš radi tega ni, da bi ti človek zaupal," pripomni Cviter.

DROBNE VESTI IZ SLOVENIJE

(Doblo preko Trsta)

(Nadaljevanje s 1. strani)

ki Franc Božič. Ta nepridiprav je celo poročal višjim instancam, da je delo razdeljevanja naravnost vzorno.

TUDI STAJERCI so podobni grešniki. Ti so skrivali vinograde pred tatom, ki je prišel do njih v imenu države. Dajali so podpisati viničarjem izjave da so najemniki vinogradov in ne samo viničarji, pa so tako na navidez postaven način obšli postav, ki jih je sicer oropala vinogradov. Pa jih je budno oko OZNE našlo. Pa še pravi kdo, da OZNA ni potrebna?

VRHNIČANI pa so se grdo pregrešili proti "ljudski" oblasti, ko so razdeljevali ameriške konje, ki jih je poslala UNRRA. Kriva je živinorejska zadruga in njen konjski odsek. Predsednik tega odseka je neki Semrl. Ta je dajal konje takim, ki so jih že imeli, potem pa za druge dobre partizane ni nič ostalo. Sedaj bo budnost OZNE tudi tukaj napravila red med konjarji.

POSEBNI GREŠNIKI SO TREBANJCI. — Štirikrat po vrsti našteva "Lj. Pr." trebanjske grehe. "Novi" čas jih ni kar nič poboljšal, če tudi se trudi za njih spreobrnjenje neki učitelj štefe z veliko mujo. V tem okraju se za podzavljena podjetja nihče ne briga. Šef gospodarskega odseka je Dolfe Pavlin, pa ta se briga samo za gostilničarje in posestnike, ne pa za to, kar je državno. Sploh je vsa ljudska oblast v Trebnjem in tam na okrog na papirju. V okolici so tri živinorejske zadruge, pa vse tri spe. V Dobriču so tako navdušeni za "novo" združništvo, da je dal krajevni odbor prostor v lastni hiši privatnemu trgovcu, državna zadruga "Napreza" pa se mora stiskati drugod. Veliki grešniki so tudi okrog trebanjske Napreze. Tam se je postal oblast Tomšič Hubert. Pomaga mu Senica, ki je bil prej trgovec, pa so ga podržavili. Sedaj dela v zadrugi. Ta dva delata po svoje. No, na obnem zboru 23. marca je zmagovala ljudstvo, to je učitelj štefe Ivan, ki je član OF in torej upamo, da je čisto pravi za sedanje nove čase. Prejšnji odbor je tudi pridno potoval in zapotoval 35.000 din.

DAVKE SLABO PLACUJEJO. — Tudi pri plačevanju davkov je šlo v Trebnjem kar po starem naprej. Davke je odločala kar dvakrat, nobene besede pa ni imela nova ljudska oblast. Zlasti kmetje so plačevali še po starem načinu, na podlagi katastrofskega donosa. Tako kmet plača premalo davkov. Kmet Stepec Anton iz Dolenje Nemške vasi je na pr. plačal samo 2240 dinarjev, pa je še godnjel povrh. Tudi Springerca v Trebnjem ne plača, kar bi moral.

la. Ko so ji odmerili 12.410 dinarjev, je plačala samo 3.290 din in še zmeraj niso podvzeli ničesar resnega proti njej. Torej nemarnost, ki dela čisto po starem, kot da ni "nove" Jugoslavije. Pa bo ljudska oblast, učitelj štefe, že naredila red. Zakaj pa imamo OZNO?

"V MISLENI SE NISMO MOTILI"

(Nadaljevanje s 2. strani)

razodel, da prihaja z imeni, ki prav nič ne spominjajo na komunizem, da prihaja pod lepo idejo tistega, ki je trenutno v isti deželi najbolj potrebno in priljubljeno, pa naj bo zdaj hrepenenje po miru, zdaj po razrednem boju, zdaj po vojni. Da se celo utihotaplja v katoliške organizacije in da divja najbolj tam, kjer je cerkve, ki so jih že imeli, potem pa za druge dobre partizane ni nič ostalo. Sedaj bo budnost OZNE tudi tukaj napravila red med konjarji.

In Španijo smo videli malo prej v podobi na kongresu, ki je v smislu katoliške akcije in papeževe okrožnice prebudil našo katoliško zavest in nam odprl oči, da vidimo skozi krinke in maske, pa nam tudi pripravi dušno razpoloženje za žrtve za rast Cerkve. Pod to krinko je nastopil komunizem pri nas z "OF," tajno, skrivnostno, v zvezi z najodobnejšo slovensko željo: osvoboditi se okupatorjev, in začel svoj "družabni prevrat in rušenje temeljev krščanske družbe" v Sloveniji.

Kako prav so imeli tisti, ki so tedaj v "OF" videli komunizem, nam kaže sedanje stanje slovenskega naroda. Da je ta komunizem resnično oni pravi, krvavi, revolucionarni sovjetski in španski komunizem, ki ga je obsojal predvsem papež, oni brezbožni komunizem, ki ne spreminja svoje čadi, čeprav spreminja ime, je danes jasno, ko ves svet čuje o prežanjanju duhovnikov in škofov, čeprav še ne verjame o pokoljih celih narodov in uničenju cvetočih pokrajin. — Čeprav se danes v Jugoslaviji spriči novih svetovnih tokov zopet skriva pod imep "ljudske demokracije" in se skrbno varuje v potrebne besede "komunističen." — (Jasno in lepo pravi o tem "Civilta catolica sept. 1946, 319: "Ljudstvo je za proletarsko revolucijo XX. veka čarodejna beseda, ki ima nalogo razvneti strasti in opravičiti vsak umor ter ima isto veljavo nepreklicnega sodnika, kakor v meščanski revoluciji 18. veka beseda: Svoboda! z neznosnim zlorabljanjem obeh besed v obeh primerih.") — so vendar v letu 1946

nešteto sam javno priznali, da je bilo vse osvobodjenje delo komunistov in njihovih "preiskušanih voditeljev."

Ne mečemo teh besed na slepo, pogledjmo samo, kako sedaj komunistični tisk prikazuje snovanje osvobodilnega boja pri nas in razumeli bomo, zakaj se škof in slovensko ljudstvo ni udeležilo boja na njihovi strani in kako je bilo to v soglasju z zahtevo najvišje cerkvene avtoritete, ki je leta 1937 pisala: "Komunizem je nekaj bistveno slabega in zato v prav nobeni reči ne bo z njim sodeloval, komur je mar krščanske kulture."

Danes pravijo, da se je ustanovni sestanek OF vršil 27. aprila 1941 in smatrajo ta dan za državni praznik, dasi v tem dobro poučeni ljudje dosledno trdijo, da se je ustanovni sestanek vršil šele po vstopu Nemčije v vojno z Rusijo. — Zato so tudi dokazi njihove velike simpatije do Nemcev, saj so jim šli z različnimi zastavami nasproti. Važno je, da so sedaj razdelili imena tisti, ki so prvi ustanovitelji OF (Koledar družbe sv. Mohorja za 1946): Josip Vidmar, Boris Kidrič, Jože Rus, Tone Fajfar, Aleksij Bebler, Boris Zihlerl, Ferdo Kozak, Fran Albreht in profesor Sturm. In kaj nam predstavljajo ta imena?

Potujoči sokač

Srečate ga lahko v vsakem kitaljskem mestu. Vse svoje imetje in podjetje, to je štedilnik, posode in živila, nosi s seboj na bambusovi palici ter išče po ulicah kotička, kjer bi se mogel za nekaj ur nastaniti, da uveljavi svojo kuharsko umetnost. Ko najde prostor, ki se mu zdi prikladen, razpostavi svojo prtljago, zakuri ter se loti kuhe. Njegov trud velja pripravljaju raznih jedi, o katerih ve, da godijo okusu njegovih rojakov. Kitalcem je zlasti všeč neka pasta, ki nastane iz mešanja različne zelenjave, izbranih začimb in kuhanega mesa. Že med kuho skuša mož z glasnim vpitjem vplivati na javnost, ki hrumi mimo njegove okrepčevalnice. S prikupnimi besedami razodeva ljudem vse mogoče radosti, ki se skrivajo v njegovih loncih. Posebno živahen pa postane, ko je pašteto kuhala. Tedaj stopi na sredjo ulice ter začne ljudi ogovarjati. Kar osebo se obrne do tega ali onega in ga ob vpludnih ceremonijah vabi, naj vendar blagovoli stopiti v njegovo kuhinjo na poskusnjo. Mož bo celo pripravljen, da te nazove za princa ali da te počasti s še imenitnejšim naslovom, samo da ga poslušaj in prisedeš. No, po navadi ni niti treba tako goreče reklame. Že tako gredo izdelki v denar in čez malo časa je

vesa zaloga razprodana. Saj si celo ubogi kuli rad privoščiti pribojšek, ako ima le še kak belič v žepu. Sokač je nazadnje lahko kar zadovoljen, ko vidi, koliko zanimanja je deležen njegova jedilna obrt. Celo odpadki postanejo predmet navdušenja in povpraševanja. Zanje se namreč pulijo psi in prašiči, brez katerih si ne moreš misliti pristnega kitajskega mesta.

Marsikateri sokač zasluži počasni toliko, da mu ni treba več begati po svetu. Nehvaležno vlogov večnega žida lahko obesi na klin. Čim postane zbog svojih kuharskih vrlin majhen kapitalist, si najame v kaki hiši bolj ali manj skromen prostor ter si uredi stalno kuhinjo. Odslej sprejema goste ne več pod milim nebom, — in to pomeni razliko! V novi kuhinji tudi lahko sedi. Kdor na tak način kosi, južina ali večerja, ta ne greši, če se šteje napol h gospodi. Kajne, ako te tedaj podjetni mojster odlikuje z blagodonečim naslovom "princ" — mar se mu ne boš dal rajši prepričati kakor pred letom dni, ko si še prostakašedel na cesti?

MALI OGLASI

Stanovanje iščejo

Zakonski par z enim otrokom išče stanovanje. Je pripravljen sam kaj malega popraviti pri hiši in skrbeti za dvorišče. Kdor ima kaj primerne, naj pokliče EN 6366. (89)

Dve hiši naprodaj

Lastnik prodaja 2 hiši na enem lotu; vsaka hiša po 6 sob in vsaka ima kopalnico in furneze, toilete in pralno korito. Hiše so na 1256 in 1258 E. 59. St. Cena je \$9.300. Zglasite se pri lastniku na 1275 E. 59. St. —(92)

Važno naznanilo vsem delničarjem!

Tem potom se uradno poziva na delniško sejo slovenske banke, The North American Bank Co., ki se bo vršila v četrti tek 15. maja ob 8 zvečer v spodnji dvorani SND na 6417 St. Clair Ave.

V ta namen so bila odposlana pisma z razlogom in PROXY vsem delničarjem in delničarkam; kdor se ne bi mogel udeležiti seje, naj se posluži Prozy (pooblastila).

Vse to je urejeno v smislu bančne uprave, da ima vsak delničar ali delničarka priliko, da se izrazi za ali proti.

(May 15-x)

Soba v najem

V najem se odda opremljena soba slovenskemu fantu; si lahko tudi kuha; prost vhod. Vprašajte na 1024 E. 66. Place. —(May 6, 9)

Cementna dela!

Dovozi in pločniki. Vse delo je garantirano. Pokličite za dobro delo

Warner Construction Co.
Tel. YE 1479

—(106)

KADAR KUPUJETE ali prodajate, se obrnite za pošteno posrežbo na

George Kasunic
7510 Lockyear Ave.
HE 8056
Real Estate Broker
(Tues. X)

ALI STE PREHLAJEN?

Pri nas imamo izborna zdravila, da vam ustavi kašelj in prehlad. Pridite takoj, ko čutite prehlad.

Mandel Drug
15702 WATERLOO RD.

Iščejo stanovanje

Tri odrasle osebe iščejo stanovanje 2 ali 3 sob, opremljene ali neopremljene, kje v slovenski naselbini v Clevelandu. Kdor ima kaj primerne, naj pusti naslov v uradu tega lista. (Tue. & Thurs. x)

DELO DOBIJO

VEČ POMOČNIK ZA CAFETERIJO SE SPREJME

Delo je v čisti, zdravi okolici

Morajo razumeti in govoriti angleško

Samo snažne, čiste in lične mlade ženske od 20 do 39 let starosti naj se priglasi.

Dobra plača

Hrana in uniforme zastoj

Zglasite se v

The Ohio Bell Telephone Company

soba 901
700 Prospect Ave.

ZA PREKLADANJE TOVORA

Nickel Plate tovarno skladišče E. 9th St. in Broadway
Plača 93 1/2 na uro
Čas in pol za nad 8 ur
Zglasite se pri
Mr. George J. Wulff
Nickel Plate R. R. Co.
E. 9th & Broadway (91)

Težaki

Dobra plača od ure in nadurno delo. Stalno delo; prijetne delovne razmere.

Adressograph-Multigraph
1200 Babbitt Rd. (94)

DIE MAKERS
DIE REPAIR MEN
SHEET METAL WORKERS

DIE SETTERS
PLAČA OD URE
STALNO DELO

BISHOP & BABCOCK
MFG. CO.
1285 E. 49. St. (92)

DELO DOBIJO

ženske za čiščenje uradov

Stalna zaposlitev, dobra plača od ure z bonusom. Zglasite se pri Forelady zvečer
12. nadstropje
Hippodrome Bldg. (92)

Strežkinja dobi delo

Za poln ali delni čas. Vzame se tudi pomoč za v kuhinjo. Zglasite se osebno v

Sorn's Restaurant
6036 St. Clair Ave. (90)

METAL FINISHERS
HOT RIVETERS
PANELLERS
BUCKERS-UP

Visoka plača od ure in plača od kosa

Morajo biti voljni delati na večernem shiftu.

White Motor Co.
Motor Coach Division
1455 E. 185. St.
južno od St. Clair Ave.
Tel. IV 7700

MALI OGLASI

Furnezi

Novi furnezi za premož. osebe. Sorko vodo ali paro. Resorcing \$15 — čiščenje \$3 premenljamo stare na čiste Thermos

Chester Heating Co.
1183 Addison Rd. — EN 0487
Govorimo slovensko (93)

V BLAG SPOMIN -

ČETIRTE OBLETNICE SMRTI NAŠE GA LJUBLJENEGA IN NEPOZABNEGA SOPROGA IN OČETA

Lawrence Petkovšek

ki nas je za vedno zapustil 5. maja 1943

Zdaj bivaš vrh višave jasne, kjer ni težav in ne skrbi, tam sonce sreča Ti ne ugasne, tam lepša zarja Ti blesti.

Žalujoci ostali:

THERESA, soproga, in OTROCI, VNUKI in VNUKINJE.

Cleveland, O., 6. maja 1947.

DO YOU GET VITAMINS?

Of course you do. Everybody does! Couldn't live if they didn't. The question is, do you get ENOUGH vitamins? A great many people do not, and as a result, feel below par.

ONE A DAY

MULTIPLE VITAMIN CAPSULES
A single One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsule every day, furnishes the basic daily quantities of the five vitamins whose requirements in human nutrition are known.

Get One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsules at your drug store.

MILES LABORATORIES, INC.
Elkhart, Indiana

Pomagajte Ameriki, kupujte Victory bonde in znamke.

MALI OGLASI

Pekarija naprodaj
Nahaja se v slovenski okolici in dela do \$500 prometa na teden. Cena je \$6.500. Za informacije pokličite Mr. Caplan, MA 3747. (90)

Dvojna hiša naprodaj
Ima po 6 sob spodaj, 4 zgorej, na vsaki strani. Lot 80x 135, 4 garaže. Nahaja se na 5611 Prosser Ave. Zglasite se pri lastniku istoham. —(92)

JOHN ZULICH
INSURANCE AGENCY
FRANCES ZULICH, agent
Zavarovalnina vseh vrst za vaše domove, avtomobile in pohištvo.
IVanhes 4221 -
18115 NEFF ROAD

BELI MENIHI

Povest iz prve polovice XII. stoletja
spisal IVAN ZOREC

Pa kakor listje najbolj gnojno drevesu, s katerega je sfrlelo, tako so se tudi nesrečne mu ženinu vse misli vračale tja, kjer so se mudile najrajši. In še nečesa so ga te misli spominjale. Zaradi njih je obljubil tistemu prijaznemu menihu, da bi se dal preseliti z očetnega doma. Hm... a tega vendar nebi mogel... Res je, da ljubi Živko, ali staršev in domače zemlje ne bi izdal zaradi nje... Nak in nak!

Človek mora zemlji zvest biti do zadnjega diha, pa je! Nak, res ne bi mogel hrbta obrniti in uskočiti iz hiše očetne; zemlje, ki jo že sto in sto let gnoji znoj Vitogojčevega rodu, ne more, ne sme zapustiti. Ne more in noče ne!

Oči pa so mu končno vendarle obstale na Ljubini kočini, se niso mogle ločiti dolgo dolgo ne.

Kar ti ga je dvignila čisto posebna misel, da je skoraj stekel k Rodani.

"Pomagaj mi!" jo je prosil. "Kje te boli?"

In ji je razpovedal vse od kraja.

"Vidiš, tu pa ne morem storiti nič," je obžalovala.

"Mislim, da bi lahko, samo nočeš ne!"

"Pa če bi mi dal velnico denarja, ne bi mogla."

"Ukrivi mi grajske, pa sem rešen vsega hudega!"

"A kako, sirotec moj?" se je smehljala.

"Čirokov jim nakani ali kakovo udno ali kostno bolezen jim naprti!"

"Kaj neki blodiš?" se mu je smejala.

"Glej, napoti so mi ko kost v grlu," je moledoval. "Ali res v noben kup ne moreš?"

"Saj si neumen, že vidim."

"Pravijo, da si umetelja in vedna večja, ti pa praviš, da ne moreš...! Bes me potipal, če se vse to ne zлага kakor rogovje v vreči!"

"Vidiš, to si rekel že precej pametno."

Hotimir je stopil še do njenih sinov velikanih, ki so se v senci valjali, ker jih mati ob nedeljah ni puščala na lov. Še njim se je potožil in jih potlej vprašal: "Ali ste otorej, da bi mi pomagali zatreti grajske mogočnike? Samo gospoda Ditrika naj se nihče ne pritakne, ker je lep iznimek med njimi."

Velikani so ga sprva tiho gledali, potlej so začeli renčati, da je pristopila še Rodana.

Mlad si, zdrav ko zlatnik, taka mladenka te ljubi, pa si vendar nepravdanski človek in bi mi rad še sinove zapeljal!"

je godrnjala in bila huda ko sam tresk.

"Ko bi vedela, kako mi je, se ne bi jezila name, še sama bi jim ukazala, naj mi pomagajo!" je vzdihoval.

"Dokler se z Živko ne vzame, je ona varna. Preloži žentev, kakor ti je Ditrik sveto-

val!"

"Tak svet je kakor vreme, ki je lepo in rado slepo."

"Potrpi, človek raste iz bolečin in zori v skrbih in nadlogah."

V skrbih je Hotimir šel od Rodane in njenih velikanih.

"Tudi to upanje se mi je odkrnilo!" je končal proti domu "Zakaj neki je Bog tako moč dal temle hostnikom, če ne vedo, kam bi z njo?" se je jezil na Rodanine hruste.

In še druge misli so ga lovi- le. Kako to, da se mu ponesreči vse, česar se pritakne za srečo svoje ljubezni? Ali ni nemara nekoliko preneget? Prezalel? In da premalo premisli vse? Kaj ni v 2 dneh že skoraj ubil človeka, obletel Trlepa in župnika in menihov, gradu in Rodane in njenih velikanih? —

Ali ta trezni premislek se mu je utrlil, ko je z višine zagledal Gorazdovo domačijo. Zaželel je, da bi sam slišal, kaj je Majnhalm dejal Gorazdu. In kar tja jo je uprasnil.

"Rad bi zvedel, ali mi boste prišli v svate?" je šel za ovin- kom.

"Nikar si ne beli las, kje boš dobil uzo, preden nimaš kornja!" se je Gorazd malo smehljaj in mu prav po besedi po- vedal, kakovih mu je bilo slišati na gradu.

"In kaj mi svetujete zdaj?" je hripavo vprašal.

"Zdaj? Da se ne ženi šel!"

Počakaj, nemara se bodo na gradu kaj premislili."

In kako je z gostom, ki mu ga je dal kresni večer, je še vprašal, da bi besede zaredal v drugo smer.

"S prvim svitom jutri se bo-

vrnil v svoj kraj."

Prav tačas je Žitovit prišel iz hiše.

"Budislava bom spremil," je Žitovit povedal. "Še ti pojdi z nama!"

Ko je slišal, da pojdeti po veliki cesti, je brž dejal: "Pojdem z vama do Trebnjega, bom vsaj videl kaj sveta!"

Mladenci so se vse domenili za pot. Potlej je hitel domov, da se pripravi in da Živki in staršem pove, zakaj ga prav za prav mika iti v tako daljo.

V Trebnjem se na gradu že več mesecev mudil Ema, sestra Višenskih. Še njo bi prosil pomoči. In če bo tudi to zamen, ve, kaj mu bo potlej po- četi.

"Pobil ali vsaj pohabil jih bom!" se je dušal sam vase. O, hudo mu je bilo, da ni mo- čil povedati. Pa nobena bole- čina ne skeli kar venomer; tu- di že prav huda vsaj za trenot- ke odneha, ko je najhujša, pač zato, ker je človek sicer ne bi mogel preboleti. In kako mu taka bridkost umiri stra- sti in omeči srce!

Trpeči sin solzne doline bolj in bolj spoznava, kako ubog je in sam v svoji bolečini in da bi mu jo lahko polajšalo in tu- di vzelo le višje bitje.

Tudi Hotimir se je tisti ve- čer, ko je v senici brez sna le- žal na dišečem senu in preu- darjal, kako bi lepo po vrsti s poti spravil grajske, kar nena- doma spomnil odrezavega mr- kega meniha, ki mu je dejal:

"In ne greši, tudi v mislih ne!"

"Hm, ubijati — res, greh je. Trlep sam, tak mogočnik, pa je bil hud že zgolj ob misli na uboj. Rodana, mnogovodena večja, ki bese same lahko pesti po mili svoji volji, bi ga bila skoraj natepla, ko je njene silne hostnike pregovarjal, da bi mu pomagali pokončati te grajske ljudi. In velikani sa- mi, močni, silni, pol peka se ne bi bali, kako nejevoljno so renčali vanj, češ, kaj se je u- grelo v njem, da bi kar ljudi davil in kral. Nemara je to vendarle greh, večji kot si člo- vek misli.

Pa se je spomnil še meniha, ki ima menda prvo besedo, ti- tega prijaznega, ki ga je tola- žil in mu velel: "Potrpi, moli, Materi božji se priporočaj!"

In zmučeno srce mu je od vdanosti zakoprnelo, a misli, pobožne in vdane, so zaman is- kale spodoben lik, mlo podobo Mater božje, da bi jo rutil in prosile. Našel jo je v domis- leku na lastno mater.

Mati, to je zmerom vedel, bi zanj stokrat po vrsti in vsak dan rada dala življenje, tako ga ljubi in tako skrbi zanj. — Samo zakašnija naj ali kaj za- stoka, pa že priteče v strahu in skrbih, ga izprašuje in gleda in streže in zdravi z zavrelico zdravilnih zeli.

Tako je, išoč Mater božjo, premišljeval in bolj in bolj trdno veroval. Molil bi bil rad v njeno čast, pa znal ni. No- bene take molitve ni znal, le

veroval je in Marijino ime vzdihoval.

(Dalje prihodnjič.)

ANNOUNCING THE GRAND OPENING

OF THE
Drabik Studio

2303 PROFESSOR ST.

WEDNESDAY, MAY 7th, 10 A. M. to 10 P. M.

For a full week following, there will be on display at our studios an unusual exhibit of photographs by leading American professional photographers. We are fortunate in being able to have this exhibit because of our own membership in the Photographic Association of America.

The exhibit can be seen—12 to 4 P. M. and 6 to 9 P. M. daily. There will be no admission fee and all are welcome.

MA. 4240

PHONE

CE. 6498

EKSPERTNA RADIJSKA POSTREŽBA

Vse delo garantirano.

MALZ ELECTRIC

Pokličite EN 4808

da pridemo zastonj iskat in pripeljemo domov

6902 St. Clair Ave.

NAZNANILO IN ZAHVALA

S žalostnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanec, da se je ločil od nas in se preselil v nebeske višave naš ljubljeni soprog in oče

Anton Rus

Blagi soprog in oče je bil doma iz vasi Bič, fara St. Vid pri Stični in ob času prerane smrti star 58 let. Blagi naš oče se je poslovil od nas previden s tolažili sv. vere dne 4. aprila. Njegovo dušo smo izročili Bogu, truplo pa materi zemlji dne 8. aprila na Kalvarija pokopališču.

Z globoko hvaležnostjo se želimo zahvaliti č. g. kanoniku Omanu za opravljene cerkvene obrede, za tolažilni govor in za spremstvo na pokopališče. Prav lepa hvala Rev. Father Slapšaku za tolažbo nam preostalim, za molitve ob krsti in za asistenco pri pogrebni maši. Enako tudi hvala Rev. Father Bazniku in dijakonu g. Joseph Ozimek.

Hvala članom dr. sv. Imena za molitve in darovana sv. obhajila. Prav lepa hvala vsem, kateri so darovali za sv. maše, katere bodo opravljene za mir in pokoj našega pokojnega očeta.

Hvala vsem, kateri so darovali vence in cvetlice, ter okrasili njegov zadnji dom na zemlji.

Hvala vsem, kateri so prišli ga kropiti, so molili za dušo pokojnega in čuli ob mrtvaškem odru. Hvala vsem, kateri so nas tolažili ob času velike žalosti ob izgubi ljubečega soproga in skrbnega očeta.

Hvala dr. članom in vsem, kateri so se udeležili pogrebne sv. maše. Hvala nosilec krste.

Hvala vsem, kateri so dali svoja avtomobile ob žalnem sprevodu in vsem, kateri so ga spremili na zadnjem potu v dolgo večnost. Hvala Ivanu Zormanu za zapete žalostinke.

Hvala pogrebniku Louis Ferfolia za vso pomoč in za vzorno vodstvo pogreba.

Ti pa, ljubljeni soprog in oče, veliko prezgodaj si zapustil nas. Gledamo po hiši, po vrtu, ali tebe od nikoder ni. Tvoje srce, katero nas je tako ljubilo, sedaj miruje, počiva v zemlji. Tvoja duša pa je pri Bogu v nebesih. Saj je bilo tvoje življenje le trpljenje za nas. Zato vemo, da imaš pri Bogu veliko plačilo. Počivaj mirno ljubi oče. Spavaj sladko moj soprog. Božja volja to je bila, da od- vzel te nam je Bog. Saj križ nam sveti govori, da vidimo se nad zvezdami. Na svidenje pri Bogu.

Zalujoci ostali:

MAGDALENA RUS, soproga;

ANTON, AVGUST, sinova;

MAGDALENA por. KRISTANCIC, SOPHIE,

STEPHANIA, KRISTINA, JULIA, hčere;

JOSEPH, LOUIS RUS, brata.

V stari domovini Marija, Ana, sestri.

Cleveland, O. 6. maj 1947.

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele prideAL ULLE
PLUMBING & HEATING CO.

Kopalne banje, closets, sesalke za globoke in plitke vodnjake, za kleti ter circular sesalke, boilerji, avtomatični plinski grelci.

15601 Waterloo Rd.

KE 7248

Vse potrebščine za grelne in monerske naprave.

PUNCH PRESS
OPERATORS

EXPERIENCED

3rd Shift
Good Incentive
Earnings

The Geometric
Stamping Co.

1111 E. 200 St.
IV, 3800

K. S. K. JEDNOTA

★ ★ ★ ★ ★

POSOJUJE DENAR

članom in nečlanom

na zemljišča in posestva

po 4% obresti

brez kake provizije

ali bonusa

★ ★ ★ ★ ★

Posojila so napravljena na tak način, da se na glavnico odplačuje v mesečnih obrokih.

Za pojasnila in informacije pišite na:

GLAVNI URAD K. S. K. JEDNOTE

351-53 NORTH CHICAGO STREET

JOLIET, ILLINOIS